

**ДО
Председателя на
ПК за САНК на НАОА
проф. д-р Илия Гюдженев**

ДОКЛАД

от проф. д.м.н. Георги Тотков – член на ПК за САНК

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8) при програмната акредитация на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, с обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни) - в рамките на четиригодишния следакредитационен период

I. Хронология на процедурата

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол, през 2018 г. стартира процедура за следакредитационно наблюдение и контрол на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Професионалното направление е получило оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни) с решение на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8).

Шуменският университет „Еп. Константин Преславски“ е акредитиран да обучава студенти за:

ОКС „бакалавър“ по:

„Екология и опазване на околната среда“ (редовна форма на обучение).

ОКС „магистър“ по:

„Управление и опазване на екосистемите“ (редовна и задочна форми на обучение).

Срокът на валидност на акредитацията е шест години.

Определеният от Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика капацитет в ПН 4.3 „Биологически науки“ е общо 310 студенти (270 бакалаври и 40 магистри).

Към 05.07.2018 г. не може да се установи броят на обучаваните студенти в професионално направление 4.3 „Биологически науки“ поради актуализация на регистъра на МОН на действащи и прекъснали студенти и докторанти в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския

парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни.

Според доклада на ректора на Шуменския университет, в периода са открити и други магистърски програми („Екология на микроорганизмите, биотехнологии, пречистване и контрол“ и „Екология на лечебните растения“ – от учебната 2015/2016 г. и „Биотероризъм и безопасност на храни“ – от 2016/2017 г.). Справка в информационна страница на МОН (<http://rvu.mon.bg/Home/Details?param=WZYqAA%3D%3D>, посл. достъп на 03.07.2018) показва, че в ОКС „магистър“ на ПН 4.3 „Биологически науки“, освен акредитираните специалности, се предлагат и специалности „Екология на микроорганизмите, биотехнологии, пречистване и контрол“ (редовна и задочна форма на обучение, 1 год.), „Биотероризъм и безопасност на храни“ (задочна форма на обучение, 1 год.) и „Управление и опазване на екосистемите“ (редовна и задочна форма на обучение, 1,5 год.).

Обучението на студентите се осъществява във Факултета по природни науки (ФПН) на Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“.

2. Процедурата по следакредитационното наблюдение и контрол се осъществява на основание чл. 70 във връзка с чл. 62 от Правилника за дейността на НАОА.

3. В съответствие с чл. 62, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА и процедурата за САНК при оценка „от 9,00 до 10,00“, Постоянната комисия за САНК изисква от Шуменския университет с писмо (изх. № 489 от 26.03.2018 г.) да представи в срок до 07.06.2018 г. доклад за изпълнение на препоръките в рамките на четиригодишния следакредитационен период. С писмо (вх. № 478 от 06.06.2018 г.) ректорът на Шуменския университет изпраща до НАОА доклад за изпълнение на препоръките в четиригодишния следакредитационен период. Докладът за изпълнение на препоръките е приет от Факултетния съвет на ФПН (протокол № ФД-02-009/11.05.2018 г.), и е утвърден с решение на Академичния съвет на Шуменския университет (протокол № РД-05-09/18.05.2018 г.).

II. Констатации и оценки по изпълнение на препоръките:

От страна на Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“ (респ. Факултета по природни науки), за изпълнение на препоръките, формулирани при програмната акредитация на ПН 4.3 „Биологически науки“, са предприети действия и са получени резултати, както следва.

Препоръка № 1: „Да се увеличи финансовия ресурс за актуализиране и тематично разнообразяване на учебните теренни практики“. Срок: юни 2015 год.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Предприети са следните действия:

- приемане на нови и актуализиране на съществуващи учебни

програми за провеждане на теренни практики;

- увеличаване на финансовия ресурс за провеждане на теренни практики;
- увеличаване на тематичното разнообразие на теренните практики;
- участие в проект № BG 05M2OP001-2.002-0001 „Студентски практики – Фаза 1“, финансиран по Европейска програма „Наука и образование за интелигентен растеж“;
- сключване на договори с фирми и институции у нас и в чужбина с цел разнообразяване на възможностите за провеждане на практическо обучение и др.

На база на споразумение между Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и Шуменски университет „Епископ К. Преславски“, от 2015 г. теренните практики се провеждат в Ботаническата градина на „Св. Константин и Елена“, в гр. Созопол, в Природен парк „Златни пясъци“, в резерватите „Пода“ и „Паламара“, на р. Камчия и на Шуменското плато. В новите и актуализираните учебни програми за провеждане на теренни практики са разнообразени темите и местата за тяхното провеждане.

В практическото обучение са въведени теми по ботаника, улавящи и установяващи устройства, високоскоростно видеозаснемане и документалистика, курсове по документация с фото-, видео- и аудиоустройства и др.

В проект „Студентски практики“ на МОН за периода 2016 г. – 2018 г. са включени 14 студенти от професионално направление 4.3 „Биологически науки“.

През годините (основно от Студентския съвет) са отделяни средства за провеждане на теренни практики – за 2014 г. са осигурени 740 лв., за 2015 г. – 1410 лв., за 2016 г. – 976 лв., за 2017 г. – 1570,40 лв.

На базата на договор между Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“ и фирма Проген (София), всяка година се провеждат безплатни практически обучения на студенти от ОКС „магистър“ за работа със съвременна апаратура, предоставяна от фирмата. На базата на сключен договор за сътрудничество, от лятото на 2017/2018 учебна година студентите ще провеждат част от практиката си в Североизточно държавно предприятие с предмет на дейност в областта на екологията и опазването на околната среда.

Предприетите действия са довели до следните **резултати**:

- увеличен е финансовият ресурс за организиране на терените практики, което позволява тяхното провеждане и на територии извън Шумен;
- разнообразена е тематиката на провежданите теренни практики, което подобрява практическата подготовка на бъдещите специалисти-еколози;
- практическата работа е разнообразена чрез сключване на договори с фирма и предприятие, което дава възможност за работа на студентите със съвременна апаратура и др.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;
- Списък на местата, където са реализирани теренни практики със студенти от ПН 4.3 „Биологически науки“ (Приложение № 5);
- Учебни програми за теренните практики по „Екология и опазване на околната среда“, „Зоология“ и „Ботаника“, актуализирани съгласно препоръката на НАОА (Приложение № 6);
- Брой на студентите, приключили практическо обучение по проект № BG05M2OP001-2.002-0001 „Студентски практики“ - Фаза 1 за периода от 01.09.2016 г. до 31.03.2018 г. (Приложение № 7);
- Сключени договори с фирма и предприятие за работа на студенти със съвременна апаратура (Приложения № 8 и № 11);
- Протоколи от реализирани практики (Приложение № 9).

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката е изпълнена.

Препоръка № 2: „Да се разнообрази информационната кампания и се увеличи студентската и преподавателска мобилност с наши и чуждестранни университети и научни звена“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Предприети са следните действия:

- провеждане на рекламни кампании на равнище Университет, Факултет и Катедра относно възможностите за осъществяване на мобилност и обмен на студенти;
- организиране на анкетно проучване сред студентите за установяване на тяхното отношение към възможностите, предоставяни от програма „Еразъм +“;
- осигуряване и осъществяване на мобилности в чуждестранни университети;
- обмен на студенти и преподаватели в български и европейски университети чрез участия в научни форуми и проекти.

Популяризирането на програма „Еразъм+“ се осъществява чрез сайта и Facebook-страницата на университета и на програма „Еразъм+“, информационни срещи, както и с постери, плакати и флаери, обновявани за всяко предстоящо събитие и мобилност.

Проведено е анкетно проучване с цел откриване на механизми за преодоляване на притесненията на студентите за обучение в чужбина. В проучването са участвали 37 студенти или 44.05% от обучаваните в ОКС „бакалавър“. По-голямата част от анкетираните студенти (89.19%) отговарят, че са уведомени за съществуването и възможностите на програма „Еразъм+“.

В периода 2014 г. – 2017 г. са осъществени мерки за разнообразяване на информационната кампания относно възможностите за студентска и преподавателска мобилност, вкл. с използване на електронна поща и социални мрежи. В отчитания период са предприети и мерки за насърчаване на студентите, обучаващи се в специалност „Екология и опазване на околната

среда“ за участие в научни форуми.

Предприетите действия са довели до следните **резултати** в периода 2014 г. – 2017 г.:

- сключени са 10 договора по „Еразъм+“ за реализация на студентски мобилности;
- осъществени са рекламни кампании за програма „Еразъм+“ и се предоставят възможности за осъществяване на мобилност на студенти в чуждестранни университети;
- разработена е анкета за проучване на отношението на студентите към възможностите на програмата „Еразъм+“;
- проведено е анкетно проучване с 37 студенти (44,05% от обучаваните в ОКС „бакалавър“);
- осъществена е мобилност на 4-ма студенти и 3-ма преподаватели (срещу 3-ма преподаватели за периода 2008 г. – 2012 г.);
- увеличено е участието в научни конференции, а именно:
 - о 13 участия на студенти и докторанти (от тях 2 – в чужбина), докато за предходния период (2008 г. – 2012 г.) подобно участие не се отбелязва;
 - о 140 участия на преподаватели (средно по 0,83 участия на преподавател за година, срещу 0,78 участия за предходния период).

Изпълнението на препоръката **не е отчитано периодично.**

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;
- Анкетна карта за проучване на мнението на студентите за програмата „Еразъм+“ (Приложение № 12);
- Списък на осъществени преподавателски и студентски мобилности за 4-годишния период (Приложение № 13);
- Списък участия на преподаватели и студенти в български и чуждестранни научни конференции (Приложение № 14).

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява.

Препоръка № 3: „Да се активизират международните контакти на катедрата и факултета по отношение на научноизследователските проекти“.
Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Предприети са следните действия:

- създаване на условия и активизиране на преподаватели за създаване на международни контакти по актуална и значима тематика на професионалното направление;
- включване на преподаватели от професионалното направление в международни проекти;
- подготовка на публикации в реферирани издания в сътрудничество с чуждестранни колеги;

- сключване на договори за сътрудничество с чуждестранни образователни институции, и др.

Предприетите действия са довели до определени **результати**

Сключен е договор на Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“ с Университета „Гоце Делчев“ в гр. Щип, Македония. Подписани са меморандуми за сътрудничество с Виенския университет и Университета в Тюбинген в ПН 4.3 „Биологически науки“. В периода 2014 – 2017 г., преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление, са подготвили 8 публикации в съавторство с чуждестранни колеги и са участвали в 24 научноизследователски проекти (от тях 2 – университетски). Може да се отчете известно увеличение на проектната активност за периода (средно по 6 международни проекта на година срещу 5,83 за предходния период).

Изпълнението на препоръката **не е отчитано периодично.**

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;
- Договор за сътрудничество с Университета „Гоце Делчев“ в гр. Щип, Македония (Приложение № 15);
- Писма за намерения (на Виенския университет и Университета в Тюбинген) за сключване на договор за сътрудничество с ШУ (Приложения № 10 и № 16);
- Списък на международни и университетски проекти за периода 2014 г. – 2017 г. с участието на преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 4.3 (Приложение № 17);
- Списък на съвместни (с колеги от чуждестранни университети) публикации в реферирани издания (Приложение № 17).

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява.

Препоръка № 4: „В изпълнението на научноизследователски проекти на преподавателския състав да се включват и студенти магистри“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Предприети са следните действия:

- осигуряване на нормативна база, необходима за поддържане на университетската проектна дейност;
- стимулиране и поддържане на участието на студенти-магистри в научно-изследователски проекти.

Редът за включване на студенти и докторанти в научни и образователни проекти е регламентиран в актуализираната Система за организация, провеждане, класиране и отчитане на проекти на Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“. Включването на магистри и докторанти в екипите за изпълнение на университетски научноизследователски проекти се отчита при тяхното оценяване и финансиране.

В разработването на проекти се включват изявени студенти, проявяващи интерес към научноизследователска работа. Преподавателите от ФПН въвеждат студентите в изследователската работа чрез формиране на екипи, запознаване с експерименталната база и научната апаратура, разработване на дипломни работи и др.

Предприетите действия са довели до определени **резултати**

В периода 2014 – 2017 г., студенти магистри са участвали в 9 проекта (1 международен, 2 национални и 6 университетски). Студент-магистър от специалност „Управление и опазване на екосистемите“ участва в екип на Виенския университет и има публикации в реферирани и индексирани списания и дял в заснемане на научнопопулярни филми.

Изпълнението на препоръката не е отчитано периодично.

Доказателства, които удостоверяват дейностите по изпълнение на препоръката:

- Доклад на ректора;
- Списък на проекти с участието на студенти-магистри от ПН 4.3 „Биологически науки“ (Приложение № 18);
- Препратки към научнопопулярни филми, изготвени с участието на студенти:
 - o (<https://www.youtube.com/watch?v=Uk1tvaUzFJU>;
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=vdXSWaSbJHg>;
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=UNl3kEPY6Gc>.

Оценка за изпълнение на препоръката:

Препоръката се изпълнява.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

Шуменският университет „Еп. Константин Преславски“ е изпълнил препоръка № 1 и изпълнява препоръки № 2, № 3 и № 4, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8) при програмната акредитация на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни).

Изготвил:

(проф. д.м.н. Георги Тотков)

На заседание от 05.07.2018 г. (протокол № 16) ПК за САНК прие доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д.м.н. Георги Тотков и реши:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

Шуменският университет „Еп. Константин Преславски“ е изпълнил

препоръка № 1 и изпълнява препоръки № 2, № 3 и № 4, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8) при програмната акредитация на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни).

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8) при програмната акредитация на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, с обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни).

2. Акредитационният съвет констатира, че Шуменският университет „Еп. Константин Преславски“ е изпълнил препоръка № 1 и изпълнява препоръки № 2, № 3 и № 4, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика от 07.04.2014 г. (протокол № 8) при програмната акредитация на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни).

3. След осигуряване на достъп до регистъра на МОН на действащи и прекъснали студенти и докторанти, ПК за САНК ще внесе доклад в Акредитационния съвет относно спазването на капацитета на професионално направление 4.3 „Биологически науки“ в Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“.

Председател на ПК за САНК:

(проф. д-р Илия Гюдженев)

**Съгласуван със зам.-председателя
на НАОА по САНК:**

(доц. д-р Станка Величкова)